

عنوان مقاله:

بررسی انتساب نظریه نیابت به معتزله

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 7، شماره 13 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

سیدرضا قائمی - استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی، مدرسه عالی و دانشگاه شهید مطهری، تهران، ایران

معروفعلی احمدوند - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مسائل مهم در باب خداشناسی، چگونگی ارتباط میان ذات و صفات الهی است. در طول تاریخ متکلمان و فیلسوفان مسلمان دیدگاه های مختلفی در این باره ابراز کرده اند. مهم ترین این نظریات عبارت اند از: نفی صفات از ذات، عینیت ذات و صفات، زیادت صفات بر ذات، نیابت ذات از صفات و نظریه احوال. بسیاری از علمای شیعه نظریه «نیابت ذات از صفات» را به معتزله نسبت داده اند. این نوشتار در صدد است با جمع آوری اقوال ملل و نحل نویسان و علمای شیعه، تاریخچه و چرایی انتساب نظریه نیابت به معتزله را بررسی کند. پس از تحلیل تاریخی و مراجعه به نوشته های دانشمندان معتزلی به نظر می رسد انتساب نظریه نیابت به آنها نادرست بوده و باید این نظریه را خوانشی متفاوت از نظریه عینیت ذات از صفات دانست یا آن را زیرمجموعه نظریه نفی صفات از ذات به حساب آورد نه نظریه ای جداگانه.

کلمات کلیدی:

نیابت ذات از صفات، عینیت ذات و صفات، نفی صفات از ذات، معتزله، اندیشمندان شیعه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1246684>

